

Akik a nagy teljesítmény mögött állnak

Nyolc kiváló pedagógust ismertek el Rátz Tanár Úr Életműdíjjal

Budapest, 2018. november 28. – Az Ericsson Magyarország, a Graphisoft SE és a Richter Gedeon Nyrt. által közösen alapított díjat idén 18. alkalommal adták át azon kiváló pedagógusainknak, akik Magyarország szerte különösen sokat tettek az oktatás ügyéért és kiemelkedően nagy hatással voltak diákjaik fejlődésére, későbbi szakmai karrierjére. A Fasori Gimnázium legendás hírű matematika tanáráról elnevezett díjat eddig 136 pedagógus kapta meg, akik összesen több mint 162 millió forint értékű pénzjutalomban részesültek. A Rátz Tanár Úr Életműdíjat olyan, az iskolák 5-12. évfolyamain matematikát, fizikát, biológiát vagy kémiát tanító tanárok kapják, akik maradandót alkottak tantárgyaik népszerűsítésében és a tehetséggondozás területén. Az ünnepélyes díjátadásra a Magyar Tudományos Akadémia Dísztermében került sor.

A Rátz Tanár Úr Életműdíj három, a természettudományos oktatás támogatásában elkötelezett vállalatnak köszönhető: az Ericsson Magyarország, a Graphisoft SE és a Richter Gedeon Nyrt. 2000-ben hozta létre a díjat, mely Rátz Lászlónak, a XX. század egyik legnagyobb tanáregyéniségének, a Fasori Evangélikus Gimnázium matematika-fizika tanárának állít emléket. Rátz tanár úr számos világhírű tudóst – többek között Neumann Jánost és Wigner Jenőt – indított el a pályáján.

A díj célja, hogy hozzájáruljon a tanári munka erkölcsi és anyagi elismeréséhez, egyben példát mutasson a gazdasági szereplőknek, hogy lehetőségeikhez mérten támogassák az oktatást, hiszen az igazi befektetés a magyar gazdaság számára a tudásban rejlik.

A díjazottak személyéről és arról az 1,5 millió forinttal járó elismerésről, melyet minden évben két-két matematika-, fizika-, biológia- és kémiatanár kap, a három alapító vállalat által létrehozott Alapítvány a Magyar Természettudományos Oktatásért kuratóriuma dönt.

„A hasznosítható tudás még soha nem volt olyan fontos, mint manapság, és az ehhez szükséges ismeretek megszerzése és használata is kulcsfontosságú. Nyilvánvalóan ezt az oktatás és a nevelés együtt adhatja, a családban és az iskolában egyaránt. Az iskolában ez a tanár feladata, mint oktató, nevelő és példakép a diákok számára. Ezért nekünk az a feladatunk és a célunk, hogy megmutassuk a társadalomnak és elismerjük azokat, akik egész életükben ezt tették” – mondta Kroó Norbert professzor, akadémikus, az Alapítvány a Magyar Természettudományos Oktatásért kuratóriumának elnöke.

„Amikor felhívtak, hogy megkaptam a Rátz tanár úr díjat, először nem akartam elhinni! Életem egyik legszebb napja volt, ami 87 évnek adott új értelmet...” – mondta Dr. Szántay Csabáné, a budapesti József Attila Gimnázium nyugalmazott tanára, az idei Rátz Tanár Úr Életműdíj egyik díjazottja.

A Rátz Tanár Úr Életműdíjban részesültek az ország bármely iskolájából érkehetnek, az adott létesítmény adottságaitól és lehetőségeitől függetlenül. Hiszen a díjazott pedagógusok életművében az a közös, hogy a reáltantárgyak oktatási színvonalának emeléséért dolgoznak, diákjaik sikeresen

szerepelnek országos tudományos versenyeken, az oktatás mellett rendszeresen továbbképzik magukat, tájékozottak az adott tudomány területén elért eredményekről, továbbá gyakran tankönyvek és szakmai folyóiratok szerzői. A tehetséggondozás mellett pedig törekednek a természettudományos tudást nemcsak a legjobbakkal, hanem valamennyi diájukkal elsajátíttatni és egyben széles látókörrel rendelkező felnőtteket nevelni.

A Rátz Tanár Úr Életműdíjban 2018-ban az alábbi tanárok részesültek:

Matematika:

Táborné Vincze Márta (Budapest): „...annyit mindenképp el kell érni, hogy kölcsönös tisztelet és tolerancia kialakuljon a gyerekek között...”

1972-től a Fazekas Mihály Fővárosi Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium matematikatanára, 1977-től vezetőtanára volt. Tanítványai nemcsak matematikát tanultak tőle, hanem világfelfogást, önismeretet és tartást. Az Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyen és a Nemzetközi Matematikai Diákolimpián diákjai kitűnően teljesítettek. 1977-től kezdve a tagozatos osztályok számára matematikai táborokat szervezett. 1986-tól továbbképzéseket tartott tanároknak és fővárosi tehetséggondozó szakköröket vezetett. Évtizedeken keresztül dolgozott a Kalmár László Országos Matematikai Tanulóverseny és az Arany Dániel Matematikai Tanulóverseny versenybizottságaiban.

Dr. Csorba Ferenc (Győr): „...éppen tavalyelőtt, vagy az előtt kapott a volt tanárom Rátz tanár úr díjat ...sokat köszönhetek neki...”

1974-ben kezdte tanári hivatását, majd Győr-Moson-Sopron megye meghatározó matematikatanárává vált. 2010-ben nyugállományba vonult. Évtizedeken át szervezte a Kenguru és Gordiusz megyei középiskolai versenyeket. Aktívan bekapcsolódott a felvidéki magyar diákok matematikai tehetséggondozásába. Az Erdős Pál Matematikai Tehetséggondozó Iskola 2001-ben megalakulásától a mai napig előadóként részt vesz a tehetséggondozásban. A Bolyai János Matematikai Társulat győri tagozatának sokáig elnöke, jelenleg vezetőségi tagja. Több mint 30 évig volt az OKTV Matematika I. Bizottságának tagja. Évtizedeken keresztül állandó feladatmegoldója volt a Matematika Tanítás folyóiratnak, mely révén országos szakmai elismertségre tett szert.

Fizika:

Zámborszky Ferenc (Miskolc): „Az egy óriási adomány, hogy az ember a szürkeállománnyal a legaktívabb, legkreatívabb időben találkozik.”

1977-től nyugdíjazásáig a miskolci Földes Ferenc Gimnáziumban tanított, ahol a fizika tagozat egyik legmeghatározóbb tanáregyéniségének számított. A tanórákon kívül gyakran vállalt bemutató órákat szaktanári továbbképzéseken, ismereteit, tudását, tapasztalatát kollégáival rendszeresen megosztotta, segítséget nyújtott más iskolák tanárainak is. A hatév folyamatos gimnáziumi képzés tantervét kidolgozó munkacsoportot vezette. A regionális olimpiai szakkör vezetője. Az iskolapad után is segíti tanítványainak továbbhaladását a felsőoktatásban és a kutatásban. Tanítványai között sikeres mérnökök, fizikusok egész sora található. Valódi iskolateremtő egyéniség, hatása generációkon átívelő, túlmutat a tantárgyon, kihat tehetséggondozó tevékenységére.

Simon Péter (Pécs): „...szeretek gyerekekkel foglalkozni, gyerekekkel együtt gondolkodni..., ...legjobb dolog az életemben, hogy tanár vagyok, ennél jobbat nem tudok elképzelni...”

1997 óta tagja a Pécsi Leőwey Klára Gimnázium tantestületének, melynek módszertani sokszínűségével, szakmai tudásával, minőségi munkájával meghatározó egyénisége. Modern fizika szakkörének sikerét mutatja, hogy a Szilárd Leó Fizikaversenyen egymás után négyszer a Pécsi Leőwey Klára Gimnázium nyerte el a legeredményesebb iskolának járó Marx György Vándordíjat. Tankönyvet írt és rendszeresen publikál a különféle szakmai folyóiratokban. Szakmai munkájának elismeréseként 2012-től iskolája rendezheti meg a Mikola Sándor Fizikaverseny országos fordulóját a 10. évfolyamos tanulók számára. 1999-ban kezdeményezője és 2016-ig szervezője Pécssett az „Egy kis esti fizika” című előadássorozatnak.

Kémia:

Dr. Szántay Csabáné (Budapest): „...*Csak úgy lehet igazán tanítani, hogy ha az ember együtt dolgozik a gyerekekkel, ha érzik, hogy ők is részei az órának. Én mindenképpen azt akartam, hogy a gyerek mindenben a lényegét lássa meg...*”

1958-ban szerezte meg vegyészmérnöki diplomáját, majd rövid ideig dolgozott a Gyógyszeripari Kutató Intézetben. 1960-tól a budapesti Kanizsai Dorottya Gimnázium kémiatanára lett és 1964-től nyugdíjazásáig a XI. kerületi József Attila Gimnáziumban tanított. Legendásan karizmatikus és inspiráló személyiségével több generáción át diákok százaira gyakorolt nagy hatást. Elmaradhatatlan résztvevője és aktív szereplője volt az Irinyi János Országos Középiskolai Kémiaversenyeknek és a Kémiatanári Konferenciáknak. Figyelemre és követésre méltó tevékenységet folytat immár 25 éve nyugdíjasként is azzal, hogy számos, a kémián túlmutató, jól használható oktatási segédletet dolgoz ki. Forradalmi újjáépítésként bevezette a „csempén végzett cseppreakció kísérleteket”, amelyért számos elismerésben részesült.

Nagy Mária (Pécs): „...*ami miatt a tanári pálya mégiscsak nagyon izgalmas az az, megcsillan egy-egy tekintet, ha elhangzik egy-egy olyan kérdés, ami előre lendíti az órát, akkor boldogok vagyunk...*”

A kémia-fizika szakos diploma megszerzése után Pécsen helyezkedett el először nevelőtanárként, majd a pécsi Nagy Lajos Gimnázium tanáraként. 1998-ban kezdte pályafutását a Pécsi Kodály Zoltán Gimnáziumban, ahol ma is tanít és az intézmény meghatározó tanáregyénisége. Az Irinyi János Középiskolai Kémiaverseny országos versenybizottságának 2010-től tagja, versenyfeladat készítő. Több nívós kémiaoktatással kapcsolatos könyv társszerzője, lektora, IBSE feladatlapok készítője. Baranya megyei szaktanácsadó 2000-től 2015-ig, az országos szaktanácsadói névjegyzéken szerepel. Részt vett a kétszintű kémia érettségi követelményrendszerének kidolgozásában.

Biológia:

Szászné Heszlényi Judit (Budapest): „...*a biológiának rengeteg lehetősége van arra, hogy hétköznapi tudást közvetítsen...*”

1975-től az ELTE Trefort Ágoston Gyakorló Gimnáziumban tanított kisebb megszakítással szinte egész pályája során, ahol nemcsak az iskola, hanem a hazai biológiaoktatás egyik meghatározó személyisége lett. Nevéhez fűződik számos biológia tankönyv és segédkönyv elkészítése, biológia szakos tanárjelöltek generációinak pályán való elindítása. Környezettan szak módszertant tanított az ELTE-n, és részt vett a környezettan szak módszertan jegyzet írásában is. Készített biológia kerettantervet, módszertani segédanyagokat pedagógusok számára. Publikációs listája középiskolai tanárként szinte egyedülálló, szakmai eredményei kimagaslók.

Kurtán Mónika (Berettyóújfalu): „*A felzárkóztatásnak és a tehetséggondozásnak ugyanolyan szerepe van egy iskola életében, hiszen az esélyegyenlőséget kell biztosítanunk, hogy mindenki a legtöbbet hozza ki magából.*”

Kurtán Mónika 1992 óta tanít, 2002-től a Berettyóújfalui József Attila Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola tanára, 2014-től intézményvezetője. Tevékenysége egyik fontos eleme a tehetséggondozás. Külsős szakemberek meghívásával, bevonásával igyekszik a diákok érdeklődését kielégíteni mind az iskolai tehetséggondozó foglalkozásokon, mind a géniusz-táborban. A tehetséggondozáson és versenyeken felül mindezek anyagi bázisát biztosító források felkutatására is folyamatosan törekszik. Az iskola vezetőjeként határozottan, kimagasló szakmai tudással koordinálja, irányítja munkatársait, diákjait, a döntésekben és a feladatok megvalósításában fiatalos lendület, tenni akarás jellemezi munkáját.